

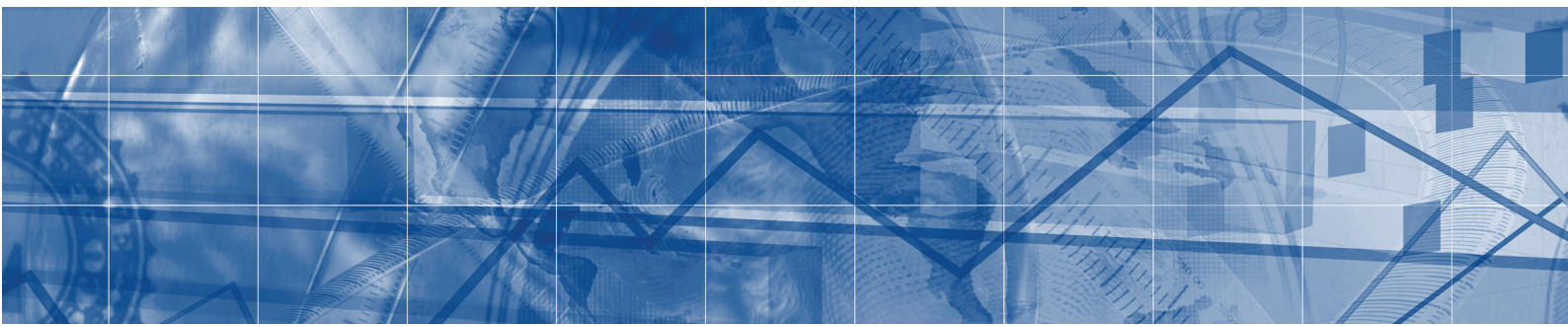

Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця

№ 4

Журнал

грудень 2024

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

**Молодіжний економічний вісник
ХНЕУ ім. С. Кузнеця**

№ 4
грудень 2024
Журнал

Виходить щоквартально

Засновник – ХНЕУ ім. С. Кузнеця.
Видавець – ФОП Стожук А. П.

Затверджено на засіданні
вченої ради університету
Протокол № 15 від 17.12.2024 р.

Ідентифікатор медіа: R30-02756
(рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення
№ 685, протокол № 9 від 7 березня 2024 року).

Періодичність – щоквартально.
Мова видання – українська, англійська, французька, німецька.

Засновано в січні 2015 року згідно з рішенням вченої ради.

Редакційна колегія

Пилипенко А. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ імені Семена Кузнеця (головний редактор)

Бриль М. С. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Власенко Т. А. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Вовк В. А. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Гриневич Л. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Журавльова І. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Яценко Р. М. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Малярець Л. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Назарова Г. В. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Пушкар О. І. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Тищенко В. Ф. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Чернишов В. В. – канд. екон. наук, доцент ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Ястремська О. М. – докт. екон. наук, професор ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Поштова адреса засновника:

61165, Україна, м. Харків, пр. Науки, 9а, Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця

Конт. телефон: (057)702-03-04

Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.

Рішення про розміщення статті приймає редакційна колегія. У текст статті без узгодження з автором можуть бути внесені редакційні виправлення або скорочення.

Редакція залишає за собою право їх опублікування у вигляді коротких повідомлень і рефератів.

У разі копіювання чи передрукування матеріалів посилання на електронний журнал обов'язкове.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи ДК № 4853 від 20.02.2015 р.

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2024

ЗМІСТ

Аляб'єва Я. В. Диджиталізація договірного права: юридичні виклики укладення електронних договорів	5
Андрущенко Є. В. Застосування представництва в електронній комерції	8
Артьоменко П. О. Роль договірного права у міжнародному менеджменті	10
Белевцова Д. О. Договір найму (оренди) транспортного засобу: юридичні аспекти та цікаві випадки	12
Безкоровайна С. П. Особливості обліку основних засобів сільськогосподарських підприємств в умовах воєнного стану	15
Бонтей Д. В. Оцінка ефективності міжнародної співпраці українських органів місцевого самоврядування	17
Бутенко К. В. Особливості правового регулювання донату як форми укладення договору пожертви	21
Ванюшкін О. Д. Взаємодія Україна-НАТО: контекст і перспективи	24
Васковець А. С. Особливості обліку кредитних операцій: овердрафт, репо та факторинг	27
Ващенко Ю. О. Особливості укладення електронних договорів у сучасному праві	29
Гисар С. Ю. Удосконалення маркетингової діяльності підприємства оптової торгівлі	31
Гонтаренко Д. О. Особливості та перспективи впровадження системи електронного документообігу в бюджетних установах України	34
Гриценко Ю. О. Контент-маркетинг як важливий елемент маркетингової стратегії компанії	36
Дворська О. О. Особливості формування асортименту продуктів кондитерської галузі на основі маркетингового підходу	39
Демидова Д. В. Правовий аспект використання тварин у наукових дослідженнях	43
Деревицька Є. В. Шляхи підвищення ефективності використання ресурсів сільськогосподарського підприємства	45
Деревицька Є. В. Роль ефективного використання ресурсів у забезпеченні розвитку сільськогосподарських підприємств	48
Золочевська А. Ю. Аналіз теоретичних підходів до визначення поняття «маркетингова діяльність підприємства»	52
Зяцько О. В. Деякі правові аспекти спадкування неповнолітньою особою	54
Карпенко С. І. Засоби масової інформації як інструмент міжнародних відносин	57
Касарім Д. М. Еволюція стратегічного партнерства між США та Індією: виклики та можливості в контексті Індो-Тихоокеанської стратегії	60
Клименко Д. О. Питання гендерної рівності в праві України	63
Кобаладзе З. В. Щодо договору купівлі-продажу авто в сучасних умовах	66
Король Є. В. Наслідки впливу строку для прийняття спадщини	68
Косий І. В. Застосування архітектури headless cms для розроблення вебзастосунків	70
Кривенко Р. К. Деякі правові аспекти договору про сурогатне материнство	73
Кривошея А. О. Спадкування бізнесу: правові аспекти передачі корпоративних прав	75
Кузьменко Д. Є. Стратегія сталого розвитку для виробничих підприємств: ключові етапи розробки та успішного впровадження	79
Курилко О. Р. Правові аспекти регулювання немайнових відносин подружжя за шлюбним договором	81
Лиманський Я. В. Управління людськими ресурсами як фактор підвищення ефективності підприємницької діяльності	84

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

УДК 327

Карпенко С. І.

Здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня 2-го року навчання
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. ЗМІ відіграють важливу роль у формуванні громадської думки, впливають на політичні рішення та дипломатичні відносини між країнами. Водночас розвиток соціальних мереж та Інтернету приніс нові виклики, що потребують нових підходів для забезпечення достовірної інформації. У статті проаналізовано вплив ЗМІ на міжнародні відносини.

Ключові слова: засоби масової інформації, міжнародні відносини, пропаганда, дипломатія, інформаційний вплив.

Annotation. Mass media play an important role in shaping public opinion, influencing political decisions and diplomatic relations between countries. At the same time, the development of social networks and the Internet brought new challenges that require new approaches to ensure reliable information. The article analyses examples of media influence on international relations.

Keywords: mass media, international relations, propaganda, diplomacy, information influence.

Постановка проблеми. У сучасних міжнародних відносинах важливу роль у комунікації між державами, міжнародними організаціями та людьми відіграють засоби масової інформації. В умовах глобалізації, швидкого розвитку технологій та зростання взаємозалежності між країнами ЗМІ не лише інформують громадськість, але й активно формують міжнародну політику, громадську думку та впливають на дипломатичні відносини.

Питання свободи інформації та її впливу на формування та підтримку міжнародних відносин набирає більшої актуальності з роками. Дослідники, такі як Дж. Най, відомий своїми працями про «м'яку силу» та публічну дипломатію, підкреслюють важливість ЗМІ у впливі на міжнародну арену. Інший відомий вчений, М. Маклуен, у своїх роботах про «глобальне село» акцентує увагу на тому, як сучасні комунікаційні технології стирають географічні межі, змінюючи характер взаємодії між державами та суспільствами [3]. Дослідники, такі як М. Кастельс, досліджують вплив інтернету та соціальних медіа на політичну мобілізацію та глобальні рухи [2].

Також вивчення питань, пов'язаних із функціонуванням ЗМІ та їхнім впливом на формування громадської думки та громадянської свідомості, є об'єктом уваги з боку таких науковців, як Л. Городенко, О. Гриценко, В. Карлова, В. Корнеева, Л. Погоріла, А. Терлибовка та інших. Проте залишається низка перспективних напрямків для подальшої розробки цієї проблематики, включаючи визначення сутності та призначення ЗМІ.

Стаття має на меті показати комплексний вплив ЗМІ на міжнародні відносини, зосереджуючись на сучасних викликах і можливостях, які постають у глобалізованому світі. Основні завдання дослідження включають аналіз ролі ЗМІ у формуванні громадської думки, впливі на політичні рішення та дипломатичні відносини, а також вивчення проблем дезінформації та фейкових новин. Особлива увага приділяється ролі соціальних медіа у сучасних міжнародних процесах та їхньому потенціалі у підтримці миротворчих ініціатив і глобальної співпраці.

Викладення матеріалу. У сучасному світі ЗМІ займають ледве не центральне місце у формуванні та трансформації міжнародних відносин. З розвитком технологій, особливо інтернету і соціальних мереж, вплив ЗМІ на політику і дипломатію став ще потужнішим і більш різноманітним. Вони не тільки інформують, але й активно впливають на міжнародні події, змінюючи спосіб взаємодії між країнами, формуючи громадську думку і навіть сприяючи вирішенню або ескалації конфліктів.

Мас-медіа можна назвати потужним провідником у міжнародних зв'язках, і домінування в цій сфері дає перевагу над іншими. Поле бою в міжнародній політиці значно перемістилося з географічного та фізичного рівнів на рівні комунікації з сучасними медіаінструментами, які відіграють вирішальну роль у сприйнятті та формуванні іміджу, перетворюючи місцеве населення на зброю ворогів. Передові та високі технології в масовій комунікації допомогли ЗМІ дуже швидко охопити кожен куточок світу за допомогою яскравої графіки. З цієї причини глобальні ЗМІ відіграють значну роль у міжнародних відносинах, і більшість політиків слідкують за новинами в прямому ефірі, які надає наприклад CNN та інші канали.

Сучасні ЗМІ є невід'ємною частиною міжнародних відносин. Вони впливають на формування громадської думки, політичні рішення і дипломатичні відносини між країнами. Водночас сучасні виклики, такі як дезінформація та фейкові новини, вимагають нових стратегій для забезпечення достовірної інформації і підтримання стабільності у світі. Завдяки своїй потужній ролі ЗМІ залишаються ключовим фактором у сучасній системі міжнародних відносин, допомагаючи формувати світ, у якому ми живемо.

Нині засоби електронної комунікації в Інтернеті розвиваються і урізноманітнюються надзвичайно швидкими темпами. Існує безліч інтернет-видань, інтернет-газет та інформаційних сайтів, де як професійні так і незалежні журналісти, репортери та редактори публікують свої матеріали та статті. Крім того, функціонують численні інтернет-форуми, блоги та соціальні мережі. Масові комунікації стали невід'ємною частиною сучасного суспільства, яке використовує спеціальні засоби інформаційного обміну для встановлення стабільного зв'язку як з окремими людьми, так і з суспільством в цілому. Людство зараз буквально прикуте до ЗМІ та соцмереж.

Зростання суспільного інтересу до значущих подій і прагнення журналістів публічно висвітлювати ці події якомога швидше призводить до формування громадянської позиції здебільшого під впливом ЗМІ. Проте це має і негативний аспект: в умовах тотальної інформатизації людина втрачає здатність самостійно мислити, аналізувати та критично сприймати інформацію, що призводить до її вразливості, до інформаційної оманливості. Сучасний світ, уявлення про який значною мірою формують ЗМІ у відкрито маніпулятивній формі, часто демонструється у спотворених образах, які не завжди відповідають дійсності. За допомогою різноманітних інструментів політичні події, факти та соціальна реальність інтерпретуються у вигідному для авторів (а часто й для замовників інформаційного виступу) світлі, нав'язуючи суспільству певну думку та спонукаючи до відповідних дій.

ЗМІ відіграли значну роль у формуванні громадської думки щодо підтримки війни в Іраку у 2003 р. Часто ЗМІ зображували Ірак як загрозу для Сполучених Штатів та їхніх союзників, акцентуючи на існуванні зброї масового знищення, якою, за твердженням, володів режим Саддама Хусейна. Ці твердження виявилися хибними, але на той момент ЗМІ вже успішно мобілізували громадську підтримку для війни [1]. Виявлення того, що твердження про наявність зброї масового знищення в Іраку були хибними, відбулося в наступні роки після вторгнення. Після падіння режиму Саддама Хусейна у 2003 р. та початку американської окупації Іраку, міжнародні інспектори не знайшли підтверджень наявності зброї масового знищення. Пізніше інші дослідження та звіти також підтвердили відсутність такої зброї. На основі цих відомостей стало очевидним, що інформація, що поширювалася через ЗМІ, була неточною та мала пропагандистське підґрунтя.

Як українська, так і міжнародна преса, відіграли ключову роль у висвітленні протестів на Євромайдані в Україні 2013–2014 рр. Інтернет та медіапростір заповнилися антиукраїнською пропагандою. Одним із таких прикладів є ролик про «проплачений Майдан», де бучім то мітингувальникам давали монетарну мотивацію за участь. Не обійшлося і без улюбленої російської фрази «Запад винуват», адже вони любили казати, що США сприяли розвитку подій та зомбували українців. Про жорстокий розгін мітингувальників по їхньому телебаченню розповідали як зачистку від агресивних агітаторів. Також набув поширення і новий вид пропаганди, який траплявся лише іноді роками раніше – що українці пропагують нацистські та фашистські погляди [7]. Так, учасників Євромайдану почали називати «бандерівцями», оскільки Бандера виступав за незалежність України, а в очах Росії він є нацистом-карателем. Ці висвітлення допомогли мобілізувати підтримку протестувальників та чинити тиск на уряд Віктора Януковича. Зрештою це призвело до його відставки та проведення нових виборів. З початком повномасштабного вторгнення Росії в Україну в 2022 р., використання ними ЗМІ як елементу пропаганди набуло нових обертів. Наприклад, Росія створювала фейковий контент і надсилала його в соцмережі, щоб переконати населення здатися. Так, вони розповсюдили згенероване штучним інтелектом глибоке фейкове відео, на якому український лідер просить українців здатися.

Я ж особисто потрапила під одну з хвиль кібератак на цивільне населення, де отримувала повідомлення від невідомих росіян з закликами здатися та визнати поразку.

Соціальні мережі відіграли важливу роль у мобілізації протестувальників та поширенні інформації під час Арабської весни 2011 р. Цей період в історії Близького Сходу та Північної Африки характеризувався масовими протестами, повстаннями та змінами урядів в кількох країнах регіону. ЗМІ виступили ключовим каналом для поширення інформації про причини, хід та наслідки цих подій. Тоді вони забезпечували доступ до інформації про протести та повстання у реальному часі. Соціальні мережі, такі як Twitter та Facebook, дозволяли активістам та громадянам розповсюджувати зображення, відео та повідомлення про протести швидко й ефективно [5]. Це допомагало світовій громадськості отримати прямий доступ до подій, що відбувалися на майданчиках протестів. Уряди країн Близького Сходу та Північної Африки намагалися обмежити доступ до цих платформ, але протестувальники знайшли способи обійти ці обмеження.

Радіостанція Mille Collines, в колі з іншими ЗМІ, відіграла катастрофічну роль у сприянні геноциду в Руанді 1994 р. Ця радіостанція, разом з іншими ЗМІ, активно поширювала етнічну ненависть та заклики до насильства, спровокувавши масове вбивство більше ніж мільйона тутсі та помірних гуту. Методи, які використовувалися цими ЗМІ, включали пропаганду, дезінформацію та демонізацію тутсі, позначаючи їх як загрозу та ворогів руандійського народу. Радіостанція Mille Collines та інші ЗМІ використовували свій медійний вплив для поширення расистської пропаганди та закликів до збройного конфлікту [4]. Їхні програми були спрямовані на підбурювання населення створюючи атмосферу страху, ненависті та паніки. Через неперевершену потужність ЗМІ в маніпулюванні масовими настроями в регіоні радіостанція Mille Collines стала інструментом для масового вбивства та етнічної чистки.

ЗМІ часто висвітлюють ізраїльсько-палестинський конфлікт у спосіб, який підживлює ворожнечу та упередженість з обох сторін [10]. Це ускладнює вирішення конфлікту, оскільки сторони не можуть погодитися на спільну основу фактів та подій. На основі різанини 7 жовтня 2023 р. Ізраїль влаштував повномасштабне вторгнення на сектор Газа з метою його окупації та позбавлення населення. Та під час всіх цих подій Ізраїль закрив локальні офіси Al Jazeera, яку визнано надійним джерелом інформації в регіоні [6; 9]. Але цивільні жителі Гази висвітлюють події в соцмережах, як наприклад Twitter та Instagram, як це було під час Арабської весни 2011 р.

Правозахисні групи, уряди та окремі особи використовують Інтернет, нові медіа та соціальні медіа, щоб спробувати вплинути на громадське сприйняття обох сторін ізраїльсько-палестинського конфлікту. Автор Jerusalem Post Меган Джейкобс сказала: «Війна на Близькому Сході ведеться не лише на землі, але й у кіберпросторі» [8]. За останні кілька тижнів у більш ніж 100 кампусах коледжів і університетів по всій Америці виникли табори протесту, і вони привернули увагу країни до пропалестинського руху, важливою частиною якого вони зараз є. Сформовано ж цей рух завдяки поширенню інформації через ЗМІ, зокрема соцмережі, якими користується більшість протестувальників.

У сучасному світі засоби масової інформації, включаючи радіо, телебачення, інтернет-платформи та соціальні медіа, відіграють важливу роль у формуванні міжнародних відносин. Вони створюють платформу для обміну інформацією, впливають на громадську думку та формують уявлення про інші країни та культури. ЗМІ можуть бути як інструментом миру та взаєморозуміння, так і засобом маніпуляції та конфлікту. Події, які сталися в історії, такі як війна в Іраку, арабська весна та геноцид в Руанді, російсько-українська та ізраїльсько-палестинська війни свідчать про суттєвий вплив ЗМІ на міжнародні події та відносини. Вони можуть змінювати уявлення про конфлікти, маніпулювати громадською думкою та сприяти мобілізації суспільства.

Висновки. У змішаному інформаційному середовищі, де реальність поєднується з фікцією, важливо критично сприймати інформацію та шукати об'єктивні джерела. ЗМІ мають великий потенціал як інструмент міжнародної співпраці та розуміння, але водночас потребують етичного та професійного підходу для запобігання конфліктам та розпалюванню напруги. Тому суспільство має сприймати інформацію більш тверезо і спиратись на факти, а не голосні слова в мас-медіа, адже саме цим користуються ЗМІ для впливу на громадську думку.

Науковий керівник – д-р істор. наук, проф. Кравченко О. В.

Century. New York : Oxford University Press, 1989. 220 p. **4.** Messanga G. The Role of Radio-Télévision Libre Des Mille Collines in The Rwandan Genocide: An Analysis from The Theoretical Perspectives of Intergroup Threat and Aggression. *International Journal of Research and Innovation in Social Science*. 2021. Vol. V. Issue IX. P. 154–163. **5.** Al Jazeera condemns Israeli government decision to shut down local offices. URL: <https://www.aljazeera.com/news/2024/5/5/netanyahu-government-votes-to-close-al-jazeera-channel-in-israel>. **6.** Fascists, Nazis, and NATO – What They Discuss in the State Duma of the Russian Federation // Opora UA. URL: <https://www.oporua.org/en/viyna/24624-fashisti-natsisti-ta-nato-pro-shcho-govoriat-u-derzhdumi-rf-24624>. **7.** Facebook sparks «Palestine» // Jerusalem Post. URL: <https://www.jpost.com/international/facebook-sparks-palestine-debate>. **8.** Israel shuts down local Al Jazeera offices in 'dark day for the media' // The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/world/article/2024/may/05/israel-shuts-down-local-al-jazeera-offices-in-dark-day-for-the-media>. **9.** Media coverage of Israel and Gaza is rife with deadly double standards // The New Humanitarian. URL: <https://www.thenewhumanitarian.org/editorial/2023/10/23/media-coverage-israel-and-gaza-double-standards>. **10.** Howard P., Duffy A., Freelon D. Opening Closed Regimes: What Was the Role of Social Media During the Arab Spring? // ResearchGate. URL: https://www.researchgate.net/publication/284673771_Opening_Closed_Regimes_What_Was_the_Role_of_Social_Media_During_the_Arab_Spring.

Стаття надійшла до редакції 06.11.2024 р.

ЕВОЛЮЦІЯ СТРАТЕГІЧНОГО ПАРТНЕРСТВА МІЖ США ТА ІНДІЄЮ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ В КОНТЕКСТІ ІНДО-ТИХООКЕАНСЬКОЇ СТРАТЕГІЇ

УДК 327

Касарім Д. М.

Здобувач вищої освіти
другого (магістерського) рівня 2-го року навчання
ННІ міжнародних відносин ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Анотація. У період після холодної війни США та Індія встановили стратегічне партнерство, що, окрім можливостей, для сторін також обумовлює низку викликів та загроз екзистенції цього партнерства та стабільності в регіоні. США розглядають Індію як важливий ринок для продажу оборонних систем та союзника у стримуванні Китаю та боротьбі з тероризмом, тоді як Індія шукає передачі технологій від США. Проте існують проблеми, зокрема військові зв'язки Індії з Росією, співпраця з Іраном, відмінна позиція щодо Афганістану тощо.

Ключові слова: міжнародні відносини, геополітика, Індо-Тихоокеанський регіон, індо-американські відносини, баланс інтересів.

Annotation. In the post-Cold War period, the United States and India have established a strategic partnership that, in addition to opportunities for the parties, also poses a number of challenges and threats to the existence of this partnership and stability in the region. The United States sees India as an important market for defense sales and an ally in deterring China and fighting terrorism, while India seeks technology transfers from the United States. However, there are problems, such as India's military ties with Russia, cooperation with Iran, different positions on Afghanistan, etc.